

Introduktion til bedømmelse af shohin bonsai.

Uddrag af vejledning i bedømmelse af shohin (af Morten Albek)

Udstillede shohin

Som ved større bonsai er det også vigtigt for Shohin-bonsai at de udstilles klargjorte.

Bonsai med sjukskede forhold, som beskidt skål eller døde partier i mos eller løv, kan ikke bedømmes. Dette gælder også hvis det kun drejer sig om delelementer af en Shohin opstillingen, såsom reoler el. a.

Bedømmelsen af shohin-bonsai skal i særlig grad tage hensyn til det minimalistiske materiales udtryksmuligheder. Herunder er især den tredje dimension og luft i kompositionen en vigtig del. Beskrives nærmere under vurdering af opstilling.

Bedømmelse

Bedømmelsen, er hovedsageligt fokuseret på god balance i opstillingen, og harmoni mellem træerne. Ligesom det samlede udtryks skønhed, er af overordnet og stor betydning.

Størrelse

Som udgangspunkt er maksimumstørrelsen for en Shohin-bonsai 25 cm i højden – målt fra skålkant til toppen af træet, men denne størrelse kan sagtens overskrides i enkelte opstillinger.

Bedømmelse af Shohin kompositionen

- Generelt er det Shohin-bonsaien, der skal være det fremtrædende element i opstillingen, og det må ikke overskygges af de supplerende elementer.
- **Det samlede indtryk af hele opstillingen, er det afgørende element i bedømmelsen.**
- Bedømmelsen skal lægge vægt på god balance i opstillingen, og udnyttelsen af rummet hvori, der udstilles.
- Det er vigtigt at der benyttes luft i opstillingen.
- Næstefter er det vigtigt at forholde sig til **toptræet**, som er det vigtigste træ placeret øverst på shohin reolen.
- Dernæst bedømmes samspillet med det **sekundære træ**, placeret ved siden af reolen. Det træ, helst sammen med en ledsagerplante skal give indtryk af årstiden.
- Kvalitet af, og teknik anvendt på toptræ og sekundært træ, har stor betydning for opstillingens udtryk og skønhed, og er derfor en væsentlig del af bedømmelsen.
- **Opstillingen af shohin-bonsai, er fokuseret på årstiderne.** Det betyder, at man i særlig grad anvender blomstrende bonsai og andre træer, der tydeligt understreger årstiden som en del af opstillingen.
- **Fravær af tydelig angivelse af årstid er en alvorlig mangel, da det er hovedtemaet ved Shohin-opstillingen.**

Sekundær bedømmelse – træerne

Den tekniske bedømmelse af stamme, løv/grene, jordoverflade og skål er sekundært men skal indgå i bedømmelsen.

- Et ulige antal elementer vil altid være den mest harmoniske løsning.
- Der må aldrig anvendes to ens arter i opstillingen, ligesom at skålene skal være af forskellig karakter, form og farvenuance.
- Ligeledes skal træernes stil, farve og frugter være af varierende art, for at opstillingen fremstår naturlig og harmonisk.
- Ledsagerplanter er et vigtigt supplement til udstillingen, og skal understrege årstid, voksested, eller på anden måde bibringe opstillingen perspektiv og naturlighed.
- Dommeren skal lægge vægt på kontrollen af de anvendte teknikker, og på den kunstneriske kunnen.
- Er der pointlighed mellem to el. flere shohin-opstillinger, er det antallet af træer der afgør placeringen til fordel for opstilling med flest shohin-bonsai.

Andre elementer

Det er muligt at erstatte en af de sekundære bonsai med figurer, Suiseki-sten eller andet. Men hovedtræet og det assisterende træ, må ikke udskiftes.

Opstilling af shohin-bonsai, er en kunst i sig selv.

Det er bl.a. vigtigt, at forstå at udnytte den bevægelse træerne antyder. Og det er vigtigt at opstillingen er harmonisk og rolig, og at den udtrykker skønhed. Her beskrives tre punkter, der anvendes for at skabe den rette harmoni.

1) Det er meget vigtigt, at placere træerne med den rigtige bevægelse. Alle træer har en bevægelse, og især hos kaskade-bonsai er denne meget tydelig. Brug derfor de shohin-bonsai, der antyder en bevægelsesretning mest tydeligt til at bringe træerne sammen mod midten af opstillingen. Bonsai med en løsere form, eller mere udefinerbar bevægelse, kan bruges til at bløde op på arrangementet, og gøre det mere naturligt.

Bevægelsen i træerne bør til dels antydes, for ikke at virke for påtaget og unaturligt. Harmoni er en vigtig bestanddel af opstillingen, og overdramatiserede bevægelser kan i nogle tilfælde virke disharmoniske. Et træ med en anelse modgående bevægelse kan tillægge kompositionen naturlighed og spænding, hvis det gøres enkelt og afbalanceret.

2) Næste skridt, er at arrangere shohin-møblet (hovedopstillingen), så det harmonerer med det sekundære træ, der opstilles til højre for hovedopstillingen. Princippet med anvendelsen af den uligesidede trekant anvendes her, ligesom i design af bonsai, for at skabe en harmonisk og naturlig balance i opstillingen. Hvis den primære shohin-bonsai i denne opstilling (Sort Fyr øverst på møblet) var placeret præcist i midten af kompositionen, ville det virke meget unaturligt, og uden den rigtige balance. Det er fuldstændigt samme principper, som der anvendes i fotografiet, hvor det gyldne snit sikrer at hovedobjektet aldrig er placeret præcist i midten.

Et par vigtige punkter skal understreges:

- Bevægelsen mellem træerne og de forskellige elementer skal pege mod hinanden og ikke væk fra opstillingen.
- Reolen og de andre materialer der anvendes skal appellere til hinanden og må ikke trække fokus væk fra træerne, men skal understøtte dem.